

LIIMATTALAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA

Aika: tiistai 30.11.2021 klo 18:00 – 20:20

Paikka: Konginkankaan koulu, ruokasali

Asia: Ehdotusvaiheen yleisötilaisuus

1. Tilaisuuden avaus
Äänekosken kaupungin kaavoituspäällikkö avasi tilaisuuden ja kertoi tilaisuuden ajatellusta kulusta. Kaupungin viestintäsuunnittelija Suvi Kallioinen toimii puheenvuorojen jakajana.
2. Energiequellen esitys
Karl Schultheis esitteli yrityksen toimintaa ja näkökulmia tuulivoimapuiston kaavoittamisesta.
3. Kaavan laatijan esitykset
Projektipäällikkö Pirjo Pellikka esitteli ehdotusvaiheen kaavaratkaisua ja laadittuja selvityksiä. Biologi Hanna Valolahti esitteli laaditut laji- ja luontoselvitykset. Pohjavesiasiantuntija Jaana Mäki-Torkko esitteli pohjaveteen liittyvää aineistoa. Meluasiantuntija Jari Hosiokangas esitteli laaditut melu- ja välkeselvitykset.
4. Kooste kysymyksistä ja vastauksista
Y=yleisö, E=Energiequelle, R=Ramboll, K=kaavoituspäällikkö, M=muu vastaaja yleisöstä

Y: Erääseen tutkimukseen perustuen, tuulivoimaloiden toiminnasta muodostuva ilmanpaineen vaihtelu, jota havaitaan huminana aiheuttaa vaikutuksia, jotka elimistö havaitsee. Elimistö voi reagoida muun muassa muodostuvan stressin muodossa. Miten otetaan huomioon terveysvaikutukset, kun lapa ohittaa rungon ja syntyy matalaa huminaa? On olemassa lausunto, jonka mukaan tuulivoimaloista on 1,3 kilometrin päähän haitallisia vaikutuksia.

E: ns. tuulivoimasyndroomasta ei ole esitetty tieteellistä näyttöä. Esitetty tapaus perustuu ymmärtääkseni vain yhden lääkärin antamaan lausuntoon.

Y: Tuulivoimaloiden lavat kuluvat ja ne joudutaan vaihtamaan tietojeni mukaan 6 vuoden välein. Mihin kuluva aines menee ja kuka vastaa asiasta ja mitä materiaalia aines on?

E: Tuulivoimaloiden lavat on rakennettu yleensä epoksihartsivahvistetusta lasikuiduista, jota materiaalina on käytetty myös veneiden valmistamiseen. Vaihtoväli riippuu lapojen valmistajasta.

Y: Minne toiminnassa kuluneet vaihdettavat lavat viedään?

E: Kierrättäminen kehittyä ja alalle on muodostumassa uusia lapojen kierrättämiseenkin erikoistuneita yrityksiä. Keski-Euroopassa on joitakin tällaisia toimivia yrityksiä. Suomessakin alalle on ollut jo yrittämistä. Lapoja murskataan ja niitä on hyödynnetty rakennusaineena esimerkiksi leikkipuistojen rakentamisessa. Tällä hetkellä vaihdettavia lapoja viedään jatkokäsittelyä varten Keski-Eurooppaan. Tuulivoimaloiden kierrätysaste on 90 %.

Y: Ympäristössä tapahtuu luontokatoa, onko mahdollista rakentaa luonnolle ystävällistä tuulivoimaa? On todettu, että tuulivoimalat ovat haitallisia biologiseen monipuolisuuteen. Pohjaveden pilaamiskielto, KHO:lla on tähän tiukka linja. Tässäkin hankkeessa kaava-alueella on pohjavesialuetta suunniteltujen tuulivoimaloiden läheisyydessä ja KHO:ssa menestynyttä valitusta lähempänä. Kurikassa valituksen myötä KHO kumosi tuulivoimakaavan.

R: On totta, että maailmanlaajuisesti luonnonmonimuotoisuuden pientyminen on merkittävä ympäristöllinen ongelma. Kaavan yhteydessä on selvitetty ja arvioitu vaikutuksia tuulivoimalatoiminnan kannalta herkimpien/suurimmassa riskissä olevien lajien osalta. Pohjaveden pilaamiskiellon myötä

kumoutuneessa tuulivoimakaavassa tilanne on ollut tämän hankkeen tilanteesta poikkeava. Kyseisessä tapauksessa alueelta oli löytynyt syväpohjavesiesiintymä, jonka osalta ei kaavan yhteydessä oltu riittäväällä tavalla osoitettu, että pohjavedelle ei muodostuisi pilaantumiseriskiä. Syväpohjaveden muodostumisalue voi olla huomattavan laaja.

Y: Voiko kaavoitusta hakea kuka tahansa?

K: Kunnilla on kaavoitusmonopoli. Kaavoitusta voi hakea jättämällä kaupungille kaavoitusaloitteen. Tällöin aloite tarkastellaan viranomaisten kesken ja viedään kaupunginhallitukselle päätettäväksi. Kaupunginhallitus päättää käynnistetäänkö kaavoitus vai ei.

Y: Voiko kuka tahansa maanomistaja alueella kaataa hankkeen, jos ei allekirjoita vuokrasopimusta, joita alueella tehdään?

K: Kaupunginvaltuuston päätöksestä on 30 päivän valitusoikeus hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä myös kuntalainen. Ennalta ei voida sanoa, millä perusteilla oikeus katsoo valituksen aiheuttavan kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamisen. Vuokrasopimuksen tekemättä jättäminen ei vaikuta tuulivoimayleiskaavan laatimiseen. Mutta kun rakennuslupia tuulivoimaloille haetaan, tulee sen kiinteistön osalta olla vuokrasopimus, jolle tuulivoimala on tarkoitus rakentaa.

Y: Erään tutkimuksen mukaan tuulivoimaloiden myötä niiden läheisyydessä kiinteistöjen arvot ovat laskeneet. 11,3 miljoonan kiinteistöarvomenetys tuulivoimalan alueella. Taloja ei saada kaupaksi käypään hintaan. Kuinka kiinteistön arvomenetys korvataan maanomistajille?

E: Tällainen tutkimus ei ole ennestään tuttu. Olisi hienoa, jos tutkimus olisi mahdollista toimittaa tutustuttavaksi.

E: Energiequelle haluaa tehdä hanketta ympäristön asukkaat huomioiden. Mitä voimme tehdä lisäämään hankkeen hyväksyttävyyttä ja saamaan kaikkien intressit tai mahdollisimman monet intressit yhden hatun alle?

Y: Maita voisi ostaa meiltä maanomistajilta pois.

Y: Pohjavesirajaus on kaavassa omituinen. Miksi raja on esitetty näin? Alueella on Niemispuron suo.

R: Pohjavesirajaus on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muodostama. Kaavassa esitetään rajaus sen mukaisena.

Y: Miksi tuulivoimalat tulevat näin lähelle asutusta? Perusteena vain kantaverkon läheisyys?

E: Voimalat on esitetty jäävän kohtalaisen etäälle asutuksesta. Monissa muissa tuulivoimahankkeissa tuulivoimaloita on rakennettu merkittävästi lähemmäksi asutusta, kuin tässä on esitetty.

Y: Maanomistajia on kuultu liian vähän.

R: Hankkeen aikana on nyt tämä mukaan lukien järjestetty kaksi yleisötilaisuutta, joista tätä aiempi valitettavasti jouduttiin koronatilanteen vuoksi järjestämään etäyhteydellä.

M: Lisäksi kaavaprosessiin on ollut mahdollista osallistua sille muutoin tyypillisin tavoin (esim. antamalla kirjallista palautetta nähtäville asetetuista suunnitteluaineistoista).

Y: Mitä konginkankaalaiset yleisesti ottaen hyötyvät tästä hankkeesta? He kärsivät kaikki haitat.

E: Hankkeen yleisiä hyötyjä kaupungille kokonaisuutena on kiinteistöverot, joiden käytöstä päättää kaupunki. Tuulivoimalla myös vastataan tarpeeseen siirtyä fossiilisista polttoaineista kohti uusiutuvia energiamuotoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

Y: Onko 15-16 ha muokkauspinta-ala oikeansuuruinen? Hiilinielulaskelma olisi esitettävä.

R: Pinta-ala voidaan vielä tarkistaa.

Y: Miksi tuulivoimapuistolle on asetettu 45 MW raja, joka on ympäristövaikutusten arvioinnin alaraja? Alun perin on esitetty 7 tuulivoimalaa. 45 MW onnistuisi vähemmälläkin tuulivoimaloiden määrällä.

E: Voimaloiden määrää on tarkasteltu kaavanlaadinnan yhteydessä. 45 MW raja alittuu, mutta silti rajan alittavissakin hankkeissa viranomaiset päättävät, onko tarve tehdä ympäristövaikutusten arviointia.

Y: Toimitte avaimet käteen periaatteella. Kenelle myydään/kuka tulee omistajaksi?

E: Tyypillisesti tuulivoimapuiston toiminnan ostavat muun muassa eläke- ja vakuutusyhtiöt.

Energiequelle on yleensä mukana toiminnanjohtajana.

Y: KH 6.9. on päätetty 2 km etäisyytarkastelusta kaavan yhteydessä. Kaavassa ei kuitenkaan ole esitetty 2 km etäisyyksiä asutukseen.

R: Kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä on tehty 2 km etäisyytarkastelu. Laadittu kartta on kaavaselostuksen liitteenä.

5. Tilaisuuden päättyminen
Tilaisuus päättyi klo 20:20.

